

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
DAVID SCICLUNA**

Seduta tat-12 ta' Jannar, 2007

Appell Kriminali Numru. 192/2006

Il-Pulizija

v.

Michael Azzopardi

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet miguba mill-Pulizija Ezekuttiva kontra Michael Azzopardi talli fil-5 ta' Jannar 2004, wara nofs in-nhar fir-Rabat (Malta):

- (1) Biegh, offra jew espona ghall-bejgh jew zamm xi mezzi li l-uzu tieghu huwa pprojbit mill-paragrafu (1) tar-regolament 13(1) ta' I.A.L. 146 ta' I-1933 kif sussegwentement emendat (pre-recorded bird callers) u dan bi ksur tar-regolament 13(2) ta' I.A.L. 146 ta' 1993;

(2) Fl-istess data, lok, perijodu u cirkostanzi naqas li josserva xi disposizzjonijiet ta' dawn ir-regolamenti, jigifieri ta' I-A.L. 146 ta' I-1993 kif sussegwentement emendat jew xi ordni ohra legittima moghtija bis-sahha ta' xi disposizzjoni ta' dawn ir-regolamenti;

(3) Fl-istess data, lok, perijodu u cirkostanzi kiser xi disposizzjonijiet ta' dawn ir-regolamenti, jigifieri ta' I-A.L. 146 ta' I-1993 kif sussegwentement emendat;

(4) Fl-istess data, lok, perijodu u cirkostanzi, ftiehem jew approva, jew ghin, hajjar, ta parir jew qabbar lil xi persuna ohra biex tikser id-disposizzjonijiet ta' dawn ir-regolamenti, jigifieri ta' I-A.L. 146 ta' I-1993 kif sussegwentement emendat, jew biex tonqos milli tikkonforma ma' xi wiehed minn dawn id-disposizzjonijiet (inkluzi xi ordni legittimament moghtija bis-sahha ta' xi disposizzjoni ta' dawn ir-regolamenti) jew biex tikser xi restrizzjoni, projbizzjoni, jew htiega imposti minn dawn ir-regolamenti jew bis sahha taghhom.

Il-Qorti giet mitluba li barra li taghti l-piena skond il-ligi, tordna l-konfiska tal-oggetti esebiti;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tas-16 ta' Mejju 2006 li permezz tagħha dik il-Qorti sabet lill-imsemmi Michael Azzopardi hati ta' l-ewwel (fil-limiti taz-zamma), it-tieni u t-tielet imputazzjoni izda lliberatu mir-raba' imputazzjoni u kkundannatu ghall-hlas ta' multa ta' tmenin lira Maltin (Lm80);

Rat ir-rikors ta' appell ta' l-imsemmi Michael Azzopardi pprezentat fis-26 ta' Mejju 2006 li permezz tieghu talab li din il-Qorti tirriforma s-sentenza appellata billi tikkonferma f'dik il-parti fejn gie lliberat mir-raba' imputazzjoni u thassarha fil-kumplament;

Rat l-atti l-ohra tal-kawza u d-dokumenti esebiti;

Semghet it-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet;

Rat in-nota ta' osservazzjonijiet ta' l-Avukat Generali pprezentat fis-16 ta' Ottubru 2006 u s-sentenza hemm esebita;

Ikkunsidrat:

L-aggravji ta' l-appellant huma fil-qosor is-segwenti: (1) il-prosekuzzjoni ma gabet l-ebda prova li fil-5 ta' Jannar 2004 l-appellant offra jew espona ghall-bejgh jew zamm xi mezz li l-uzu tieghu huwa projbit b'referenza ghar-regolament 13 ta' l-A.L 146 ta' l-1993 dwar il-*pre-recorded bird callers*; (2) l-ewwel Qorti ghamlet apprezzament hazin tal-fatti meta ddeskreviet oggett legalment impurtat bhala illegali fl-istess nifs; (3) l-ewwel Qorti ghamlet referencia ghall-artikolu 29 ta' l-Avviz Legali 79/2006 meta l-appellant ma giex akkuzat taht l-imsemmi Avviz Legali li dahal fis-sehh snin wara li allegatament gie kommess irreat; (4) l-importazzjoni tal-*bird callers* hija protetta taht l-artikolu 28 tat-Trattat ta' l-Ewropa la darba gew impurtati minn membru iehor fi hdan l-Unjoni Ewropeja, f'dan il-kaz Spanja, u l-eccezzjonijiet ghall-fini tar-regolament ghal free movement of goods, ossia l-artikolu 30 ta' l-istess Trattat, ma jinkludix specifikatament oggetti relatati ma' l-ambjent, u ghalhekk id-disposizzjonijiet ta' l-Avviz Legali citat ma jistghux imorru kontra t-Trattat.

B'referenza ghat-tielet u r-raba' aggravji ta' l-appellant irid jigi osservat qabel xejn illi l-Pulizija marru għand l-appellant fil-5 ta' Jannar 2004, mela qabel ma Malta ssieħbet fl-Unjoni Ewropeja u meta l-ligi *in vigore* kienet l-Avviz Legali 146/1993. Fid-29 ta' Marzu 2006 gie promulgat l-Avviz Legali 79/2006 li hassar l-Avviz Legali 146/1993. L-ewwel Qorti pero` korrettamente għamlet referencia għar-regolament 29 ta' l-Avviz Legali 79/2006 peress illi dan ir-regolament izomm fis-sehh (a) kull haga li saret legalment skond ir-regolamenti ta' l-1993, sakemm din ma tkunx inkonsistenti ma' xi disposizzjoni tar-regolamenti ta' l-2006, u (b) kull responsabbilità` għal xi piena taht ir-regolamenti ta' l-1993.

Bhalma osservat l-ewwel Qorti, il-Professur Anthony Mamo fin-noti tieghu¹ jghid:

“The principle accepted in continental doctrine and practice, which we follow in this matter, is that, if the law on which the charge is framed is repealed without any qualification while the proceedings are still pending, such proceedings fall to the ground and no sentence can be pronounced against the accused” (sottolinear ta' din il-Qorti).

Imbagħad l-artikolu 12(1)(e) ta' l-Att dwar l-Interpretazzjoni, Kap. 249 tal-Ligijiet ta' Malta, jipprovd i-testwalment:

“Meta xi Att mghoddi wara l-bidu fis-sehh ta’ dan l-Att ihassar xi ligi ohra, kemm-il darba ma jidhixx hsieb kuntrarju, it-thassir m’ghandux –

....

(e) jolqot kull stħarrig, procedimenti legali, jew rimedju dwar xi dritt, privilegg, obbligazzjoni, responsabbilita`, penali, konfiska jew piena kif intqal qabel,

u kull stħarrig, procedimenti legali, jew rimedju bhal dawk jistgħu jinbdew, jitkomplew, jew jigu nforzati, u kull penali, konfiska jew piena bhal dawk jistgħu jigu mposti, bhallikieku l-Att li jhassar ma jkunx ghadda.”

Mir-regolament 29 ta' l-Avviz Legali 79/2006 il-hsieb tal-legislatur huwa car, u cioe` , *inter alia*, illi proceduri li jkunu nbew skond l-Avviz Legali 146/1993 jitkomplew u l-piena relattiva tigi mposta. Konsegwentement it-tielet u r-raba' aggravji ta' l-appellant huma michuda.

L-ewwel u t-tieni aggravji ta' l-appellant jirrikjedu apprezzament mill-għid tal-provi u, kif gie kostantement ritenut, huwa principju ormaj stabilit fil-gurisprudenza ta' din il-Qorti (kemm fil-kaz ta' appelli minn sentenzi tal-Qorti tal-Magistrati kif ukoll fil-kaz ta' appelli minn verdetti u

¹ Part I p. 32.

sentenzi tal-Qorti Kriminali) li din il-Qorti ma tiddisturbax l-apprezzament dwar il-provi magħmul mill-ewwel Qorti jekk tasal ghall-konkluzjoni li dik il-Qorti setghet ragjonevolment u legalment tasal ghall-konkluzjoni li waslet għaliha. Fi kliem iehor, din il-Qorti ma tirrimpjazzax id-diskrezzjoni fl-apprezzament tal-provi ezercitata mill-ewwel Qorti izda tagħmel apprezzament approfondit tal-istess biex tara jekk dik l-ewwel Qorti kinitx ragjonevoli fil-konkluzjoni tagħha. Jekk izda din il-Qorti tasal ghall-konkluzjoni li l-ewwel Qorti fuq il-provi li kellha quddiemha, ma setghetx ragjonevolment tasal ghall-konkluzjoni li waslet għaliha, allura din tkun raguni valida, jekk mhux addirittura mpellenti, sabiex din il-Qorti tiddisturba dik id-diskrezzjoni u konkluzjoni².

Minn ezami tal-provi jirrizulta illi fil-5 ta' Jannar 2004 saret spezzjoni mill-Pulizija fil-hanut ta' l-appellant fuq xi rapporti li kien qiegħed ibiegh xi *bird-callers*. Effettivament instabu u gew elevati erbgha tal-marka Mundi Sound kif jirrizulta mill-ircevuta Dok. GA a fol. 6.

P.S. 428 Carmelo Debattista għaraf l-oggetti elevati mill-hanut u xehed illi dawn kien fuq xkaffa wara l-iskratac. L-ixkaf kien qishom garzelli mikxufin. Ma kienx hemm prezzijiet imdendlin.

P.C. 220 Lawrence Cardona xehed illi meta fil-5 ta' Jannar 2004 għamlu spezzjoni fil-hanut ta' l-appellant, wara l-bank kien hemm vetrina fejn kellu diversi kaxxi ta' l-iskratac u fejn l-iskratac kien hemm vizibbli erba' *bird-callers* fil-pocket. Meta saqsew lill-appellant x'kienu, huwa nsista li ma kinux jahdmu u kien għat-tiswija. Fethu l-

² Ara, fost oħrajn, l-Appelli Kriminali Superjuri: **Ir-Repubblika ta' Malta v. Domenic Briffa**, 16 ta' Ottubru 2003; **Ir-Repubblika ta' Malta v. Godfrey Lopez u r-Repubblika ta' Malta v. Eleno sive Lino Bezzina** 24 ta' April 2003, **Ir-Repubblika ta' Malta v. Lawrence Asciak sive Axiak** 23 ta' Jannar 2003, **Ir-Repubblika ta' Malta v. Mustafa Ali Larbed; Ir-Repubblika ta' Malta v. Thomas sive Tommy Baldacchino**, 7 ta' Marzu 2000, **Ir-Repubblika ta' Malta v. Ivan Gatt**, 1 ta' Dicembru 1994; u **Ir-Repubblika ta' Malta v. George Azzopardi**, 14 ta' Frar 1989; u l-Appelli Kriminali Inferjuri: **Il-Pulizija v. Anthony Bartolo**, 6 ta' Mejju 2004; **Il-Pulizija v. Maurice Saliba**, 30 ta' April 2004; **Il-Pulizija v. Saviour Cutajar**, 30 ta' Marzu 2004; **Il-Pulizija v. Seifeddine Mohamed Marshan et**, 21 ta' Ottubru 1996; **Il-Pulizija v. Raymond Psaila et**, 12 ta' Mejju 1994; **Il-Pulizija v. Simon Paris**, 15 ta' Lulju 1996; **Il-Pulizija v. Carmel sive Chalmer Pace**, 31 ta' Mejju 1991; **Il-Pulizija v. Anthony Zammit**, 31 ta' Mejju 1991.

ewwel wiehed, xegluh quddiemu u hadem tajjeb. Skond ix-xhud, l-appellant insista maghom li ma setghux jehduhomlu, li huwa kien jaf x'tghid il-ligi u li xi membru parlamentari jew ministru kien qallu li l-ligi mhix ser tigi nfurzata. Ix-xhud wiegbu li ma kienx jaf x'iddiskuta mal-ministru izda l-ligi qieghda miktuba u ma jistghux jigu esposti. Ghalhekk gew elevati u rilaxxjata rcevuta. Ix-xhud insista li fuq il-post ippruvawhom quddiem l-appellant u quddiem xi nies li kienu prezenti. Mistoqsi mid-difensur ta' l-appellant jekk kienx jaf li dawn kienu *sound reproducers with analogue and digital reading system*, ix-xhud wiegeb li mhux espert f'dak il-qasam izda skond il-karti taghhom fuq il-kaxxi taghhom huma mnizzlin bhala *pre-recorded bird-callers*.

L-appellant xehed illi għandu hanut ta' l-armi u l-affarijiet tal-kacca. Huwa qal li l-oggetti elevati mingħandu mhumiex *bird-callers* izda *sound reproducing apparatus*. Qal li l-erbgha kien bil-hsara u kienu wara l-bank bejn l-iskratac biex meta jsiefer jehodhom biex jissewwew. Qal li tlieta ma kienu jahdmu xejn u wiehed izarzar. Huwa kien jimpurtahom bil-karti tad-Dwana u jħallas il-VAT fuqhom. Ix-xogħol huwa mahdum l-Ewropa u ma hemm imkien li ma tistax izzommu jew tbieghu. Ma tistax tuzah ghall-kacca, izda tista' zzommu d-dar. L-apparat huwa radio u tista' anke tuzah bhala *walkman* ma' widnejk. Tista' titfagħlu cippa jew tape. L-esebiti kienu wara l-bank bejn l-iskratac imwarrbin ghax bil-hsara. Ma kinux fejn jidħru. Hu biss kellu access għalihom. L-HS Code tagħhom huwa 851999000. In kontro-ezami rega' qal li kien bil-hsara b'dan illi qal li kien se jtellagħhom barra biex jibdilhom. Qal li meta kienu jistgħu jbieghuhom kienu jibiegħuhom.

Quddiem l-ewwel Qorti l-appellant esebixxa dokument tad-Dwana (Dok. MA1) datat 17 ta' Dicembru 2004. Dan id-dokument mhux applikabbli ghall-kaz in ezami peress illi huwa dokument mahrug aktar minn hdax-il xahar wara l-ispezzjoni li saret fil-hanut tieghu u, skond l-istess dokument, id-“*Date of start of validity*” huwa l-15 ta' Dicembru 2004.

L-appellant esebixxa wkoll *release order* datat 3 ta' Mejju 2002 u l-*invoice* relativ rilaxxjat minn ditta Spanjola fis-27 ta' Marzu 2002 bhala prova illi l-esebiti in kwistjoni gew importati b'mod legali (Dok. MA2). Fit-tieni aggravju tieghu fil-fatt jghid illi huwa stramb kif l-ewwel Qorti setghet tiddeskrivi oggett importat legalment bhala llejali fl-istess nifs u jirreferi ghal dik il-parti tas-sentenza ta' l-ewwel Qorti fejn qalet illi "**Il-Qorti mhux konvinta li ghax oggett ghadda mid-Dwana ma jistax ikun hemm ksur ta' ligi**". Izda l-ewwel Qorti qalet aktar minn hekk. Fil-fatt hija kompliet tghid: "**Huwa possibbli li l-Ufficial ma jkunx jaf xi projbizzjoni ta' uzu ta' oggett f'xi ligi zghira jew li mid-deskrizzjoni moghtija ghall-importazzjoni ma jkunx induna li oggett ma jistax jinzamm**". Aktar minn hekk, pero', din il-Qorti tosserva illi meta gew importati l-oggetti ndikati fid-Dok. MA2, ir-regolament 13(3) ta' l-Avviz Legali 146/1993 kien jipprovd: "*Ebda persuna ma għandha tbiegħ, toffri jew tesponi ghall-bejgh jew izzomm b'xi mezz bhal dak imsemmi fis-subparagrafi (a), (b) u (g) tal-paragrafu (1) ta' dan ir-regolament, għal skopijiet ta' kacca jew tehid ta' l-ghasafar*" (enfazi ta' din il-Qorti). Pero', permezz ta' l-Avviz Legali 41/2003 ir-regolament 13 gie emendat billi thassar il-paragrafu (3) filwaqt illi l-paragrafu (2) gie jaqra hekk: "*Ebda persuna ma għandha tbiegħ, toffri jew tesponi ghall-bejgh, jew izzomm xi mezz li l-uzu tieghu huwa pprojbit mill-paragrafu (1)*". Permezz ta' dik l-emenda, sar punibbli s-semplici zamma ta' xi mezz ipprojbit mill-paragrafu (1) tar-regolament 13, anki jekk mhux għal skopijiet ta' kacca jew tehid tal-ghasafar. Bhalma qalet din il-Qorti diversament presjeduta fissentenza tagħha fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Nazzareno Aquilina** tal-5 ta' Novembru 2003:

"Għalhekk hu car daqs il-kristall li ma hemmx għalfejn jigi pruvat li l-pussess tal-apparat inkriminat kien intiz biex jintuza għat-tehid tal-ghasafar jew ghall-kacca, imma kwalsiasi pussess ta' dan l-apparat ikun fejn ikun u għal liema skop ikun, huwa imputabbi. Addirittura l-ligi tippunixxi l-pussess, esposizzjoni tieghu jew l-offerta ghall-bejgh tieghu go hanut u kompletament barra mill-kuntest ta' nsib u kacca."

Din kienet il-pozizzjoni applikabbi skond il-ligi vigenti meta saret l-ispezzjoni fil-hanut ta' l-appellant fil-5 ta' Jannar 2004 u ghalhekk anke t-tieni aggravju ta' l-appellant huwa michud.

Kwantu ghall-ewwel aggravju, mill-provi prodotti din il-Qorti hija soddisfatta illi l-ewwel Qorti ghamlet apprezzament korrett taghhom. L-apparat elettroniku in kwistjoni nstab fil-pussess ta' l-appellant. Il-Pulizija qalu li daqqewhom quddiem l-appellant stess, ghalkemm l-appellant qal li tlieta ma kinux jahdmu u wiehed kien izarzar. In-natura ta' l-apparat imbagħad u l-iskop tieghu huwa evidenti mid-dokument Spanjol esebit mill-appellant stess (a fol. 30) intestata bl-isem tas-socjeta` "Cantos de Pajaros Digitales, S.L." li tfisser "Kant ta' l-Ghasafar bissistema digitali, socjeta` limitata". Interessanti hija l-website³ ta' din is-socjeta` li turi l-prodotti tagħha u li fil-logo tagħha hemm għasfur u l-kliem "MUNDI SOUND" – il-marka ta' l-apparat elevat mingħand l-appellant. L-ewwel Qorti fil-fatt ikkonkludiet illi:

"... hija konvinta (a) li l-apparat kien wieħed li jaqa' taht il-projbizzjoni tal-ligi kif kienet fil-mument meta l-Pulizija marret fil-hanut ta' l-imputat (5 ta' Jannar 2004); (b) li l-imputat kien ferm konsapevoli dwar il-projbizzjoni ghaliex hu stess xehed li, meta l-Pulizija riedu jelevaw l-affarijet, huwa kien qalilhom li kien kellem lil xi Membru Parlamentari dwar dan li, skond l-imputat, kien qallu li l-ligi ma kienitx ser tkun infurzata; u (c) li l-imputat ta' lanqas kien qed izomm jew kellu l-pussess ta' l-apparat li kien projbit bl-Avviz Legali 146/1993; (d) li dan il-pussess kien jaqa' fiz-zmien meta Malta kienet għadha mhix membru ta' l-Unjoni Ewropea."

L-apparat elevat mingħand l-appellant jaqa' taht id-deskrizzjoni kontenuta fis-subparagrafu (b) tal-paragrafu (1) tar-regolament 13 ta' l-Avviz Legali 146/1993, u cioe` mezzi elettronici u tisfir ta' l-ghasafar registrati.

³ www.capadi.com

Kopja Informali ta' Sentenza

Konsegwentement anke l-ewwel aggravju ma jistax jigi milqugh.

Dwar il-piena, jinghad biss li skond ir-regolament 25(2)(a) ta' l-Avviz Legali 146/1993, din kienet ta' multa ta' mhux anqas minn hamsin lira Maltin izda mhux aktar minn hames mitt lira Maltin. Ghalhekk il-piena nflitta mill-ewwel Qorti kienet sew lejn il-*minimum*.

Ghal dawn il-motivi:

Tiddeciedi billi tichad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----